

in bi ne prišlo več ozimini v korist. To pa bi bilo na škodo sedanji setvi, prihodnji pa ne veliko na korist.

Da stori tisto ravnanje s krompiriščem tudi pšenici dobro, ako je sploh prst za njo, ni treba, da še opomeni človek posebej. Tudi detelja in sploh trava ni zoper tako ravnanje s krompiriščem. Pri nas se navaža hlevni gnoj že spomladi za krompir in tudi za-nj je dobro, če že leži dalje časa v zemlji, ne da ga človek izorje in tako izpostavi solncu in vremenu. Kjer pa imajo že tudi umetni gnoj, tam je treba, da se raztrosi še le na krompirišče, hitro, ko so izkopali krompir.

Razumeje se po sebi, da je tudi v tem ravnanji treba, prej, ko mogoče, izkopati krompir in to do čista, ne le tako bolj po večjem.

Česar pa ne smemo pozabiti, je to, da ne sme biti na krompirišči pleveli in v obče veliko trave. Tako krompirišče bi sploh ne bilo za ozimino, celo pa ne za to, da bi se ne preoralo.

Ako še naj povemo mi svoje menjenje, reči nam je, da kaže pri nas, kjer je dobra prst za ozimino pa je bil krompir rasel v njej, izorati, toda ne globoko, ampak precej na plitvo naj se postavi gredelj na krompirišči!

Sejmovi. Dne 22. julija v Ivniku, pri sv. Heleni poleg Šmarija, na Malih Rodnah in v Mariboru. Dne 25. julija v Kozjem, v Lipnici, v Žalci, v Črmožišah in v Slov. Bistrici. Dne 26. julija v Framu in na Teharjih.

Dopisi.

Iz Celjske okolice. (Občinska volitev.) Nekdaj, ko še ni naših Celjskih „purgarjev“ obsedel nemški duh, in ko se njih še ni navdajal pohlep, spraviti Slovencev, kolikor najdalje okoli mesta, pod svojo komando in vlado, bile so volitve v naši občini kaj mirne in prijetne. V občini prebivajo zgolj Slovenci, naravno toraj, da so bili v odboru tudi samo Slovenci, samo poštene, trdni slovenski kmetje. Ali ta mir ni trajal dolgo, kajti nemški Celjski „purgarji“ vrgli so se z vso silo na našo občino, da bi oni dobili krmilo v svoje roke, ter tukaj gospodarili, in se ve, da ne tako, kakor bi to bilo na korist občanov, slov. kmetov, ampak tako, kakor bi to bolj prav bilo za mesto Celje in Celjane. Ali ni to predrzno početje? Ali se vtikajo slov. kmetje v razmere Celjskega mesta? Gotovo ne! Kakor toraj mi pustimo Celjane v miru, tako mislimo, bilo bi tudi pošteno, če bi Celjani nas pustili v miru ter se ne vtikali v naše razmere. Kakor pa noben še tako miren človek ne more živeti v miru, če ima zlovoljnega in nasilnega soseda, tako se godi tudi nam. In zarad tega imamo

tako hude borbe pri volitvah; kajti mi moramo skrbeti za to, da užugamo tuje vsiljence iz naše občine, ter dosežemo, da bodemo slovenski kmetje gospodarili tudi v naši občini. Toda ko bi ti liberalni ali nemški odbori v naši občini vsaj dobro gospodarili! Ali tega ne storijo. Kaki gospodarji pa so, to se vidi kaj jasno iz sledečega: Prej smo imeli z meščani skupaj šole. Na enkrat se Celjanom nekaj iznevidi, in vržejo nas iz skupne šole vun; bili so njim se ve, da naši kmetjski otroci premalo „nobel“, da bi smeli z meščanskimi sedeti skup v enej klopi. Po dolgem pravdanji dosegli smo komaj, da se nam je na mestu skupne šole plačalo 800 fl. odškodnine. S tem bi si morali sami svojo šolo kupiti. Dobila se je hiša, v kateri imamo sedaj šolo, pa stala je 15.000 gld. Tako so nas ti naši mestni „prijatelji“ spravili v tako velikanska plačila. V šoli je imel, kakor se to spodobi, in se povsod nahaja, nadučitelj svoje stanovanje. To pa Stibeneggu, ki je v „nemškem“ našem odboru zvonec nosil, ni bilo všeč, in naenkrat naznanijo, da mora učitelj iz šole vun. Šel je, in sedaj mu po postavi moramo plačevati 175 gld. za stanovanje vsako leto. Sobe pa, v katerih je bil prej učitelj, stojijo prazne, ter le ščurki in murni ali grili v njih stanujejo. Tako imamo občani škode samo tukaj vsako leto 175 gld. Prej so stanovale v šolskem poslopju neke ženske, ki so pošteno plačevale stanovnico. Tudi te so morale vun. Sobe so se morale lepo ter z dragim denarjem popraviti in očediti, da je prišel notri Stibenegg, kateri prosi, kakor čujemo, naj se mu odpusti 60 fl. zaostale stanovnine in pravi se, da mu jih hočejo odpustiti za njegove „zasluge“. Kmetje moramo vsak krajcar poplačati, takim gospodom pa se naj za nič in nikjer nič kar po 60 gold. odpusti. To bi bilo lepo gospodarstvo! Kmetje moramo toraj gledati, da dobimo občinsko mošnjo v naše roke, saj moramo večinoma le mi sami devati denar in plačevati va-njo. Pa tudi sramotno bi bilo za nas Slovence, da bi nam tuji gospodarili. Povsod Slovenci napredujejo, povsod je njih geslo: Slovenec imej na slovenski zemlji prvo besedo; Slovenec bodi gospodar na domačih tleh! Slovenska beseda imej veljavo in častno mesto v naših krajih. Ali naj samo mi Slovenci v naši občini zaostajamo; ali samo nam naj komandirajo vedno možje, ki jih ni rodila slovenska mati? To ne sme biti! Pri vsakih novih volitvah kaže se vedno bolj, da stojijo zoper nas samo Celjski purgarji in pa par zaslepljenih nemškutarjev. Na naši strani pa stojijo vsi poštene in trdni kmetje, da jih je veselje pogledati. Kmetje, okoličani! V torek, dne 23. t. m. odločilo se bo sopet za 3 leta, kdo bo gospodaril v naši občini ali mi Slovenci ali naši nasprotniki. Zmagamo lahko in gotovo, ako le vsi pridemo k volitvi in ostanemo zvesti in

trdni Slovenci. Nikdo ne sme doma ostati, nikdo naj ne postane Judež ki bi izdal sebe in Slovence ter slovensko ime in čast!

Od sv. Lovrenca pod Prežinom. (Odgovor.) [Konec] G. dopisnik, bodite tako dobri pa povejte, kakočna je „častna neresnica“, ali „nečastna resnica!“ Pred vami se ne bodem zagovarjal, častiti bralci naj pa sami sodijo iz tega dopisa. Moje najpristržnejše želje se mi izpolnijo, ako bodete popolnoma slovensko uradovali. Ni pa potreba med svet upiti, da ste sami Slovenci, saj smo to tudi mi! Pridno delajmo za slovenstvo, pa bode največ koristilo! Kar pa ste dalje o meni pisali, za to bi vas smel malo trše prijeti. S šaljivo besedo sem nekoga podrezal, zato naj zaslužim slabo нравsko spričevalo? Navedel sem šaljive besede nekoga kmeta, ki jih zna bolje soliti, kakor vi, g. dopisnik, zato naj dobim slabo нравsko spričevalo? Ako nimam rad, da že več let nekateri živé v prepiru in sovraštvu, zato naj me doleti slabo нравsko spričevalo! Zaradi nedolžnega dopisa, pa slabo нравsko spričevalo! — Kdor le meni, da ga grabi hudobna roka za tilnik, tak človek — ne vem, kako bi povedal — tak človek nima dobrega srca. Kaj me je napotilo, da sem spisal kočljivi dopis, to sem zgoraj označil. Druzega povoda ni bilo, kar s častno svojo besedo zatrjujem. Ker ste izzivali mojo čast, da-si ne morete priseči, kdo je pisal one vrstice, hotel sem v prvem hipu objaviti svoje ime, a s takim načinom ne bi bilo konec vašemu besedičenju. Slutil sem tudi, da ste vi pisali ono kolobacijo, a poslal jo je drugi s svojim imenom. Nравskega spričevala pa ne bodem nikedar pri vas iskal; prijaznost mojih ljubih soobčanov mi je dovolj. Prepira nisem delal in ga ne bom in sebi v ponos rečem, da nimam pravega sovražnika. Kar se tiče „tikanja“ dotičnika z „hofrathom“ Heinricherjem, sem zapisal, kakor sem čul iz zanesljivih ust. Ako bi imel še tako živo domišljijo, ne mogel bi v dotiko spraviti dostojanstvenika s priprostim kmetom. Ko sem omenjal oddajo lova, bila je zraven beseda „bojda“, t. j. kakor se sliši praviti. Pred kratkim pa sem z nova čul, da v resnici Celjani dobé lov v najem. Za take malenkosti pač ne bomo prisegali. Sploh sem hotel z onimi besedami ožigosati samooblastneža, ki tlači svojo spakedrano nemščino, kjer le more. Kaj pa je v resnici obrekovanje, potruđi naj se g. dopisnik v katekizem pogledati. Dovolj je temu! Na noben nasprotni dopis ne bodem več odgovarjal, imam hvaležnega posla dosti. Vi, g. dopisnik, pa le kvasite in verižite čudne stavke, ali pa je bolje, da se ravnate po mojem nauku: „Ophelia, geh' in's Kloster, geh'!“ Sedaj pa napravim piko.

Iz Št. Pavla v Sav. dolini. (O izgubi našega prevz. knezo-škofa.) Ne moremo

si kaj, da ne izrazimo pred celim svetom žalosti, kat-er-a je zadela celo na-o lavantinsko škofijo, o prebitki izgubi našega preljubljenega knezoškofa Jakoba Maksimilijana. Ko so nam naš častiti g. župnik na Petrovo ob konci pridige naznanili v kratkem govoru, smrt našega nepozabljivega knezoškofa, ta novica je bila prehud udarec za naša srca, da bi ga mogli mirno pretrpeti, ne, to nam ni bilo mogoče. Temveč nastalo je v cerkvi splošnje ihtenje in zdihovanje, in kako bi tudi ne, saj je večina farmanov skozi njih blagoslovljene roke prejela zakrament sv. birmе in bila potrjena skozi njih v sveti veri od sv. Duba. Koliko truda jih je stalo celih 26 let obširno škofijo tako lepo voditi, in pri njih trudapolnih opravilih, pri posvečevanji cerkev in o birmovanji z vidljivo ponižno ljubeznijo po cele tri ali štiri ure v eno mer opravljati in se še povrh truda izvrstnega dobrotnika skazati. To so storili naš preljubljeni, nepozabljeni mili knezoškof lansko leto pri nas. Ko smo pripravili nove zvonove, pri tej priliki so tudi oni priložili lepo svoto 80 fl. za nove zvonove, za kar jim naj mili Bog stoterno povrne v svojem kraljestvu! Tudi lansko leto so po končani sv. birmi poklicali k sebi cerkvene ključarje k pregledu cerkvenih računov in so se z njimi prav ljubeznjivo pogovarjali. In ko so konečno vprašali, če se imamo kaj pritožiti, odgovori jim eden ključarjev: milostljivi knezoškof, nič se nimamo pritožiti, saj imamo itak predobrega g. župnika, prosimo pa mil. knezoškof, če se jim nismo kaj zamerali, naj bi blagovolili prihodnjokrat priti zopet k nam birmovat. Oni pa so preprijazno smehljaje rekli: O ja, bom še že prišel, saj v vašo faro zmirom rad pridem. Mi pa smo rekli: Oh, kako bi nas to veselilo in ko smo odhajali, so vsakemu ljubeznjivo roko podali in se nam ponižno zahvalili. A da bi se bili od nas za vselej poslovili, tega od nas nihče ni mislil. Ta izguba tako dobrega, tako vzvišenega pa tako ponižnega gospoda, mi ne moremo pozabiti, to nam srce stiska, to nas peče, to nas boli, da ni popisati. Zeleli smo videti še njih mili obraz, pa, žali Bog, to ni mogoče na zemlji več za nas. O preblagi naš višji pastir, prosite pri Bogu za nas, da bomo tudi tamkaj enkrat mi, kjer ste Vi, v veseli večnosti!

Anton Gojznikar, kmet v Matkih.

Od Št. Ilja pri Velenji. (Novi zvonovi. Zadušnice.) Zadnji, kateremu so stari zvonovi k večnemu počitku zvonili, bil je prvi Št. Iljski župan, Andrej Sedovnik. Nekdaj jako bogat kmet, umrl je, „ker ni imel nobene sreče“, v veliki revščini. Naj bi mu tam šlo bolj po volji! — Prvi, kateremu so naši novi zvonovi in takoj prvi den žalostinko peli, bili so naš nepozabljivi knezoškof Jakob Maksimilijan. Umrl je prav tisti den, ko se je vse z vese-

ljem pripravljalo na praznik povzdigovanja novih zvonov v stari zvonik. V torek, dne 9. t. m. zbrali so se v tej farni cerkvi vsi trije še živi čč. duhovniki, Šentiljski rojaki, da bi pri mladem petji novih zvonov opravljali zadušnice za svojimi rajnimi sorodniki, posebno pa še za svojimi duhovskimi rojaki, katere je Gospod pred njimi iz svojega vinograda poklical na plačilo. Da bi mnogo far škofiji bilo dalo toliko dušnih pastirjev, kakor Št. Iljska, ne bilo bi nikjer pomanjkanja duhovnikov. V tej fari, ki šteje le 800 duš, peli so prvo sveto ali novo mešo sledeči čč. gg. Voh Baltazar, sošolec pokojnega knezoškofa Stepišnika vže leta 1835, njih brat Franc l. 1836, Janez Sredenshek l. 1837, Blaž Rotnik l. 1848, France Košan l. 1851, drugo leto pa Blaž Dolinšek, Jernej Voh l. 1867 in Franc Klinc l. 1870. Prvi Št. Iljski duhovnik, pok. častni korar g. Gregor Miklavzin, peli so svojo prvo sv. mešo v Volfsprgu na Koroškem l. 1826 in deseti tukajšnji rojak, bivši župnik Labodski č. g. Mat. Špenko, peli so jo l. 1840 v Velenji. Razun treh župnikov medsebojnih sorodnikov, gg.: Rotnika, Dolinšeka in Voha Jerneja so ostali čč. duhovniki, bivši tukajšnji rojaki, že vsi pomrli. Za pokojnim škofom peli so naši novi zvonovi tem pokojnim gospodom in njihovim sorodnikom v torek na prvo žalostinke, ko so se za njih dušni mir in pokoj ganjlive zadušnice opravljale ter se sv. meše služile. Teh mrtvaških sv. opravil vdeležili so se ne le domači vlč. g. župnik Smrečnik, ki so fari nove zvonove preskrbeli, ampak tudi prav lepo število pobožnih faranov. Naj bi se vendar izpolnile od domačega g. župnika izražene želje, da bi novi zvonovi kmalo zamogli katerega Št. Iljskega rojaka kot novo-mešnika v cerkev spremljati!

Iz Velike Pirešice. (Domači praznik.) Na god svetega Cirila in Metoda bil je pri nas zares slovanski praznik. Že pred večer prižgali so narodni fantje in možje veliko kresov po tukajšnjih gričih, kateri so kazali celi Savinjski dolini, češ: tukaj prebivajo zavedni narodnjaki, vrli katoliški Slovenci. Drugi dan ob osmih pa je bila slovesna velika sveta meša: katere se je vdeležilo veliko domačega ljudstva, in občinski gospodje svetovalci in odborniki z g. županom na čelu. Pred sv. opravilom je bila pridiga, katero so imeli č. gospod Jernej Voh, župnik iz Šmartna v Rožni dolini ter so nalašč za to sv. opravilo semkaj prišli. V pridigi so izvrstni govornik prav lepo in po domače razložili življenje sv. bratov Cirila in Metoda in vernikom na srce položili lepi nauk, naj njiju posnemamo, vsi, ki smo kristjani in Slovenci. Potem je sledila velika sv. meša, katero so služili č. gospod župnik Gališki, Jožef Maroh, stregla pa sta jim pri tem sv. opravilu č. g. župnik od sv. Martina in domači kaplan, č. g. Ja-

kob Kitak. Domače pevke pod vodstvom spretne orglarja, g. M. Kunstiča, pa so kaj vzbrano pele pesem o sv. bratih slovanskih apostolih. In tako je minil skoraj celi dopoldne, v lepim redu, da bode gotovo vsakemu v spominu kdor se ga je v deležil. Tako si napravlja naše sprebnjeno ljudstvo samo praznik slovanski, katerega pa čast. gospodje povekšati blagovoljno pomagajo: za to jim naj bode tukaj srčna zahvala! Zeleti je, da bi pač povsod, kjer imajo kakošno podružnico sv. Cirila in Metoda, imeli ob nju godu tako slovencem, kajti naše ljudstvo, katero je še pač nepopačeno, take slavnosti ljubi čez vse drugo, in tako se vnema za domačo reč. Savinjski.

Iz Celja. (Dijaška kuhinja.) Za III. društveno šolsko leto 1888/9 so dalje darovali naslednji častiti in prečastiti gg.: Peter Erjavec, župnik v Trbovljah 2 fl., J. Mastnak, žup. v Slivnici 3 fl., L. Š., hrvaško-ogerski državljani v Celji 4 fl., ekscelencija rajni knezoškof za maj 4 fl., Martin Sevnik, žpn. v Št. Petru pod sv. Gorami 5 fl., Anton Reich, c. kr. blag. uradnik in hišni posestnik v Gradci 5 fl., Iv. Fišer, c. kr. notar v Mokronogu 5 fl., veselica 19. maja t. l. v Žavci 8 fl. 3 kr., ekscelencija rajni knezoškof za junij 4 fl., Mat. Gril, konc. v Postonji, mesečnino za mare, april, maj, junij in julij 2 fl. 50 kr., Vinc. Plaskan, župnik v Zibiki, zopet 1 fl. 75 kr., A. Brumen, c. kr. sodn. pristav in J. Cizej, beneficijant v Slov. Bistrici, po 1 fl. Vsem blagim dariteljem presrečna zahvala v imenu naše mladine in pridnih ubogih dijakov, ter uljudno prosimo še daljnih uilodarov. Odbor.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo svitli cesar se je podal iz Dunaja v Gostinjsko kopališče. — Delegaciji ste svoje delo končali ter niste drž. proračuna v ničem spremenili. Tudi razprave so se vršile v obeh gladko in so gg. ministri lahko z njima zadovoljni. — Pri volitvah v Česki dež. zbor so Mladičehi na velicah krajih, tudi po mestih zmagali, do večine v zboru pa še niso prišli, vendar so te volitve v višjih krogih vzbudile nezadovoljnost in je mogoče, da se izvrši vsled njih kaka sprememba pri vladi. — Kakor v dež. odboru, tako nimamo Slovenci tudi v dež. šolsk. svetu v Gradci nobenega zastopnika. Zato pa tudi nima slov. ljudstvo nič zaupanja v ta dež. urada in gleda torej na vse, kar se v njih počenja, le z neko bojaznijo. Dobro to ni ali kedaj bode bolje? Težko, če še pod sedanjo vlado. — Skorej po vseh zgornje-štajarskih tovarnah so odpovedali delalci delo in je bilo treba na večih krajih vojakov, da niso skalili miru. — Ker nima Koroško slov. ljudstvo svojega drž. poslanca,